

ת"פ 29957/01/20 - מדינת ישראל נגד פלונית

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"פ 20-01-29957 מדינת ישראל נ' פלונית (עוצר)

לפני כבוד השופט אביב שרון
המבקש
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עוז נעה שיק
נגד
פלונית
ע"י ב"כ עוז אורנית מרום
המשיבת

החלטה

לפני בקשה לעיון חוזר בהחלטה כי הנואמת אינה מסוגלת לעמוד לדין, לפי סעיף 21א' לחוק טיפול בחולי נפש, תשנ"א-1991.

רקע

1. נגד הנואמת הוגש ביום 13.1.20 כתוב אישום המיחס לה שני אישומים בעבירות איומים, היזק לרכוש בمزיד והפרת צו בית משפט שנועד להגן על אדם. על פי עובדות האישום הראשון, ביום 11.1.20, בשעת בוקר, הגיעו הנואמת לחניית בית הוריה בפתח-תקווה, בשעה שהוריה היו נוכחים בבית, צעקה והפצירה בהוריה שיפתחו את שער החניה וכי יתנו לה כסף, ומשלא נענתה - שברה את שער החניה, שברה את מגב המשמה ברכבו של אביה וכן צעקה לעבר הוריה כי אם לא יפתחו את השער תשרוף את השער, את הבית ואת המתלוננים. בהמשך לכך, בתחנת המשטרה בעת חקירתה, גידפה את השוטר ואיימה עליו. על פי עובדות האישום השני, הפרה הנואמת, פעים, צו הגנה אשר במסגרתו הורחקה הנואמת מבית הוריה, בכר שביום 26.5.18, הגיעו לבית הוריה, צעקה דברי גידוף ודרשה שתנתנו לה כסף, ובתגובה אביה נתן לה 100 ל"נ; וכן שביום 27.5.18 הגיעו לבית הוריה, דפקה בחזקה על דלת הבית, צעקה ודרשה 50 ל"נ.

2. בד בבד עם הגשת כתוב האישום, הוגשה נגד הנואמת בקשה מעצר, במסגרת מ"ת 20-01-29947, והוא נשלחה לבדיקה של הפסיכיאטר המחויז על מנת שתתאפשר חוות דעת בעניינה שתבחן את כשירותה המהוותית והדינית לעמוד לדין.

3. ביום 19.1.20 התקבלה חוות דעת פסיכיאטרית בעניינה של הנואמת, אשר קבעה כי הנואמת כשרה לעמוד לדין וכן אחראית למשעה.

4. ביום 5.5.20 נعتר בית המשפט לבקשת ההגנה והורה על קבלת חוות דעת פסיכיאטרית משלימה בעניינה של

עמוד 1

הנאשמת. ביום 18.5.20 התקבלה חוות דעת פסיכיאטרית משלימה לפיה הנאשمت סובלת כתת מחלת נפש ונינה כשרה לעמדוד לדין.

בהתאם לכך, ביום 25.5.20, בהסכמה הצדדים, הורה בית המשפט (כב' הש' אליאנה דניאל) על הפסקת ההליכים בעניינה של הנאשמת ועל אשפוזה לתקופה מקסימלית בת 3 שנים.

5. ביום 11.8.20 התקנסה ועדת פסיכיאטרית בעניינה של הנאשמת אשר החליטה לשחרר את הנאשמת מאשפוז, תוך המרת צו האשפוז לצו טיפול רפואי כפוי. לביקשת המדינה, עיכבה הוועדה הפסיכיאטרית את החלטתה למשך 5 ימים.

6. המדינה, על פי בקשה שהוגשה על ידי המשנה לפרקליט המדינה (תפקידים מיוחדים), מכוח סמכות שהואcelה לה על ידי היועץ המשפטי לממשלה, מבקשת לחדש את ההליך, בהתאם לסעיף 21א' לחוק טיפול בחולי נפש, לאחר ויש סוד סביר להניח כי הנאשמת מסוגלת לעמוד לדין וכי יש עניין לציבור בהעמדתה לדין של הנאשמת.

7. בהחלטה מיום 12.8.20 הזמנה חוות דעת פסיכיאטרית עדכנית בעניינה של הנאשמת ונקבע מועד לדין בבקשה ליום 13.8.20.

ביום 13.8.20 התקבלה חוות דעת פסיכיאטרית אשר קבעה כי עם הטיפול התרופתי חל שיפור במצבה של הנאשמת, וכעת ללא עדות למצב פסיכוטי, יציבה במצב רוחה ולא אירועים חריגים במחלהה. נאמר כי הנאשמת אינה נמצאת במצב פסיכוטי, מתחמצת בהליכים משפטיים המתקיימים בעניינה, מסוגלת להיעזר בעורכי דינה ועל כן כשרה לעמדוד לדין.

8. באותו יום התקיים דיון בבקשתו ולאחר שניתנה החלטה הדוחה את הדיון להיום, לצורך עיון ומתן החלטה, ולאחר שהנאשמת הצהירה שהיא מוכנה לשחות בהסכמה בבית החולים גהה עד למועד הדיון (עמ' 14, ש' 1), נמלטה הנאשמת דרך שער הכניסה של בית המשפט (לאחר שביקשה מנציג בית החולים גהה, אשר ליווה אותה, להיכנס לשירותים) ונולומו עקבותיה (עמ' 14, ש' 18). בהחלטה מאוחרת מאותו היום הוריתי למשטרת ישראל לأتאר את הנאשמת ולהשיבה לבית החולים גהה להמשך שהיא עד מנתן החלטה זו בעניינה (עמ' 15).

טענות ב"כ הנאשמת

9. ב"כ הנאשמת עמדה על ההבדלים בין סעיף 21 לחוק טיפול בחולי נפש לבין סעיף 21א' לחוק. היא טענה שבעוד סעיף 21, המדבר על נאם ששוחרר מצו אשפוז או צו רפואי כפוי, אינו מצריך אישור בית המשפט לחדש את ההליך שהופסק נגד הנאשם, הרי סעיף 21א', המדבר על נאם שנמצא בטיפול רפואי כפוי, מצריך החלטה של בית המשפט מקבלת את בקשת היועץ המשפטי למסילה לעיון חוזר בהחלטה על הפסקת ההליכים.

ב"כ הנאשמת טענה שההחלטה על חידוש ההליך משמעותה שהצוו הרפואי הכספי כבר לא יהיה בתוקף והוא יתבטל.

עוד טענה שכיוון אין כל אינטראס ציבורי בהעמדתה לדין של הנאשמת, שכן מדובר בנאשמת חסרת כל כישורים חברתיים, מכורה לסמיים מגיל צעיר, סבלה מתחלה כפולה. הנאשمت מוכרת שנים רבות למערכת בריאות הנפש וקיימות בעניינה הפסוקות היליכים בעברה. נעשו נסיונות שיקום בכספייה, אך הנאשמת לא התמסרה להם ונראה ששיקומה יכול וייטה אף ורק בהסכמה שלה.

נטען שעומד על הפרק שילוב של הנאשمت בהוסטל לתחלואה כפולה באשדוד, שכן אחרת תשוב הנאשمت להיות דרת רחוב.

נטען שהנאשمت מאושפזת קרוב ל-3 חודשים מכוח צו אשפוז רפואי ומאחר וכתב האישום לא מייחס לה עבירות ברף חמורה גבוהה גם העונש שיטול עלייה לא צפוי להיות גבוה.

לפיכך, נטען שcheidוש ההליך הפלילי וביא להפסקת הצו הרפואי הכספי, וביא לרגרסיה במצבה ויתכן יגدع תחילתו של הליך שיקומי. בנסיבות אלה, נטען שאין אינטראס ציבורי בהעמדתה המוחודשת לדין.

ב"כ הנאשמת הפנתה לפסיקה - ת"פ (שלום רחובות) 18-05-20223 מדינת ישראל נ' אלקיים (23.4.20), ערעור תלוי ועומד (ע"פ (מחוזי מרכז) 4654-06-20) - המנתחת את ההבדלים בין סעיפים 21 ו-21א' לחוק טיפול בחולי נפש ודוחה בקשה של המדינה לעיון חוזר בהחלטה להפסיק את היליכים נגד נאשם, בנסיבות דומות.

דין והכרעה

10. הוראות החוק הרלוונטיות לעניינו הן סעיפים 21 ו-21א' לחוק טיפול בחולי נפש שזה נוסחן:

"**העמדה לדין לאחר שחרורו**
21. אושפז נאשם על פי צו של בית משפט לפי סעיף 15(א) או נמצא בטיפול רפואי על פי צו של בית משפט לפי סעיף 15(א) או על פי החלטת ועדת פסיכיאטרית לפי סעיף 28(ב) והוא שוחרר לאחר מכן לפי סעיף 28(ד), רשאי היועץ המשפטי לממשלה להורות כי הנאשם יועמד לדין על העבירה שבה הואשם.

מיום 21.6.2015

21. אושפז נאשם על פי צו של בית משפט לפי סעיף 15(א) או נמצא בטיפול רפואי על פי צו של בית משפט לפי סעיף 15(א) או על פי החלטת ועדת פסיכיאטרית לפי סעיף 28(ב) והוא שוחרר לאחר מכן לפי סעיף 28(ד), רשאי היועץ המשפטי לממשלה להורות כי הנאשם יועמד לדין על העבירה שבה הואשם. העמדה לדין לפני שחרורו לטיפול רפואי

21א. (א) מצא היועץ המשפטי לממשלה כי אף שנאשם נמצא בטיפול רפואי על פי צו של בית משפט לפי סעיף 15(א) או על פי החלטת ועדת פסיכיאטרית לפי סעיף 28(ב), יש יסוד סביר להניח כי הוא מסוגל לעמוד לדין, וכי נסיבות העניין בכללוון מתאימות להעמדתו לדין, רשאי היועץ המשפטי לממשלה לפנות לבית המשפט בבקשת לעיון חוזר בהחלטה כי הנאשם אינם מסוגל לעמוד לדין מחמת היוטו חולה.

(ב) לא יקבע בית המשפט כי נאשם כאמור בסעיף קטן (א) מסוגל לעמוד לדין, אלא לאחר קבלת

חוות דעת פסיכיאטרית, ויחולו לעניין זה הוראות סעיף 15(ג), לפי העניין.

(ג) על החלטה של בית משפט לפי סעיף קטן (א) ניתן לעורר לבית משפט שלערעור ויחולו הוראות סעיף 15(ו).

(ד) הוועמד נאשם לדין לפי סעיף זה, **ישוחרר מהטיפול הרפואי המרפאתני; על נאשם שוחרר כאמור והוגשה לגביו בקשה לפי חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ז-1996 (להלן - חוק המעצרים) יחולו הוראות סעיף 48(א)(7א) לחוק האמור.**

11. להבדיל מסעיף 21 לחוק טיפול בחולי נפש, אשר דין בנאשם שוחרר מאשפוז או מטיפול רפואי כפוי, ובנסיבות אלה נתון שיקול הדעת הבלעדי והמלא ליועץ המשפטי לממשלה לחדש את ההליך המשפטי בעניינו, הרי שסעיף 21א' לחוק דין בנאשם שנמצא בטיפול רפואי ומזכיר את היועץ המשפטי לממשלה לפניות בית המשפט בבקשת לעיון חוזר בהחלטה כי הנאשם אינו מסוגל לעמוד דין. תנאי לקבלת הבקשה היא שבית המשפט יקבע **שהנאשם מסוגל לעמוד דין, וזאת על פי חוות דעת פסיכיאטרית שהזמין בעניינו; תנאי נוסףணדרש בסעיף הוא ש"נסיבות העניין בכללותן מתאימות להעמדתו דין".**

12. נראה - לאור העובדה שבקשה של היועץ המשפטי לממשלה טעונה אישורו של בית המשפט - שהוא כפופה לביקורת שיפוטית מהותית ואין מדובר בבקשת "טכנית" שעל בית המשפט לבחון באופן פורמלי-צורני בלבד. בעניין זה מסכים אני עם דברי סגנית הנשיאה, כב' הש' אפרת פינק, **בעניין אלקיים**, הנזכר לעיל, כי סעיף 21א' לחוק אינו מסמיך את היועץ המשפטי לממשלה להעמיד דין, אלא שהוא מסמיך את התביעה לקבל שופט מבית המשפט עיון חוזר בהחלטה כי הנאשם אינו מסוגל לעמוד דין, ועל כן, היקף הביקורת של בית המשפט על שיקול הדעת של התביעה אם "נסיבות העניין בכללותן מתאימות להעמדתו דין", רחב יותר מהיקף ביקורת מצומצם התחום **לקרים חריגים ונדרים**, כאשר מדובר בהעמדה דין "רגילה".

13. יחד עם זאת, לאחר שבחןתי את נסיבות העניין בכללותן, באתי לכלל מסקנה כי יש להיעתר לבקשת התביעה ולהורות על חידוש ההליך הפלילי נגד הנאשמה.

14. **באשר לתנאי הראשון הקבוע בסעיף 21א' לחוק** - קבלת חוות דעת פסיכיאטרית עדכנית בעניינה של הנאשמה וקבעה שהנאשמה מסוגלת לעמוד דין - מחוות דעת פסיכיאטרית עדכנית מיום 13.8.2000 עולה שהנאשמה לאחר קבלת טיפול רפואי, מאוזנת, מבינה את הליcio המשפט, מסוגלת לעקב אחריהם, מתחקשת עם עורכת דינה וכשרה לעמוד דין.

על כן, אני קובע שהנאשמה כשרה לעמוד דין.

15. **באשר לתנאי השני הקבוע בסעיף 21א' לחוק** - נסיבות העניין בכללותן מתאימות להעמדה דין -

א. סעיף 21א'(א) מדבר על נאשם ש"נמצא בטיפול רפואי". ההיגיון ברור. יש לשקל בcobד ראש העמדה מחודשת דין של אדם אשר נמצא בטיפול רפואי, שכן העמדתו דין תביא לשחררו מהטיפול הרפואי (ס"ק

ד'). בעניינו, חשש זה אינו מתקיים, שכן הנאשמה כלל לא הינה בטיפול רפואי. למעשה, החלטת הוועדה הפסיכיאטרית בעניינה ניתנה ביום 11.8.20 וביוצעה עוכב עד ליום 16.8.20, כך שלא ניתן לדבר על מי שנמצאת בעיצומו של טיפול רפואי.

ב. העמדה מחודשת לדין אף לא תגדע הליך שיקומי בו הינה או בו מצויה הנאשמה, שכן, בפועל, הנאשמה טרם שוחררה מצו האשפוז הכספי והוא עדין נמצאת בבית החולים גהה.

ג. הרעיון לשלב את הנאשמה בהוסטיל באשדוד, המטיפול באנשים עם מחלואה כפולה, אمنם עומד על הפרק, אך טרם קرم עור וגידים (הנאשמה אמורה לעבור ראיון קבלה בשבוע הבא), וממילא, ניתן יהיה לשלב את הנאשמה בהוסטיל זה, או בהוסטיל אחר דומה לו, במסגרת ההליך הפלילי.

ד. אמן הנאשמה לא הואשמה בעבירות החמורות ביותר בספר החוקים, אך לא ניתן להתעלם מכך שמדובר בנאשמה שאינה יציבה מבחינה נפשית, סובלת ממחלה כפולה, דהיינו, מכורה לסמים, ועל כן ישקוף ממנה סיכון בכלל וסיכון להוריה בפרט.

ה. הנאשמה אף הוכחה - בבריחתה מבניין בית המשפט, תוך הפרה, לכארה, של צו אשפוז כספי, ולאחר שהבטיחה לבית המשפט להישאר בבית החולים עד לקבלת החלטה בעניינה - שאין לסמרק עליה ושיקול דעתה עדין לקוי.

ו. באשר לחולף הזמן, כתוב האישום אכן הוגש בחודש ינואר 2020, אך ההליכים הופסקו בחודש Mai 2020, דהיינו לפני כ-3 חודשים בלבד, והבקשה לעיון חוזר הוגשה מיד לאחר קבלת ההחלטה הוועדה הפסיכיאטרית ביום 11.8.20, כך שלא ניתן לומר שחלף זמן רב מאז ביצוע העבירות או מאז הפסקת ההליכים, או שהמדינה נקטה בשינוי בהגשת הבקשה לעיון חוזר.

ז. לבסוף, יאמר שנסיבות העניין שלפניו שונות בתכלית מהנסיבות "חריגות ביותר" (פסקה 40 להחלטה) שנדרשו בעניין **אלקיים**, הנזכר לעיל, שם כתוב האישום הוגש במאי 2018 ומאז החלטת השחרור של הוועדה הפסיכיאטרית החלפו למלטה משנה וחצי עד לקבלת החלטה בדבר חידוש ההליך; מאז האירוע חזרו הנאשם והמתлонנת לזוגיות ונישאו, כאשר המתلونנת הכחישה את אי-ירוע האלים מכל וכל; שהייתו של הנאשם תקופה ארוכה בטיפול רפואי, וחשש רב שcheidוש ההליכים יביאו להפסקת הצו הרפואי שאין חלק בדבר חשיבותו לנאשם (פסקאות 38-39 להחלטה).

16. בנסיבות אלה, אני מקבל את הבקשה לעיון חוזר ומורה על חידוש ההליכים נגד הנאשמה.

17. **נקבע לפגישה מפורט ביום 6.9.20 ساعה 09:00 לפני כב' הש' קליטמן.**

הנאשמה מזוהרת בחובת התיעצבותה.

ניתנה היום, כ"ו אב תש"פ, 16 אוגוסט 2020, במעמד

ב"כ המבקשת, המשיבה ובאות-כוחה.